

INGLIZ TILINI O‘QITISHDA INTERFAOL METODLARNI QO‘LLASHNING AHAMIYATI

Eshchanova Gulzira Endirovna

Qoraqalpog‘iston Respublikasi pedagogik mahorat markazi

Tillarni o‘qitish metodikasi kafedrası

ingliz tili fani katta o‘qituvchisi

Annotatsiya: Ingliz tili bugungi kunda global kommunikatsiya tili sifatida o‘z o‘rnini mustahkamladi. Bu tilni o‘rganish, nafaqat akademik, balki professional sohalarda ham muhim ahamiyatga ega. Shuning uchun ingliz tilini o‘qitishda zamonaviy va samarali metodlarni qo‘llash zarur. Interfaol metodlar, o‘quvchilarning faol ishtirokini ta‘minlaydigan pedagogik yondashuvlar, bu jarayonda alohida ahamiyatga ega.

Kalit so‘zlar: ingliz tili, interfaol metodlar, dars jarayoni, amaliyot, zamonaviy texnologiyalar, metodlar, fikr almashish.

Interfaol metodlar o‘quvchilarga dars jarayonida faol ishtirok etish imkonini beradi. Bunday metodlar o‘quvchilarning o‘z fikrlarini bildirishiga, savollarga javob berishiga va bir-birlari bilan muloqot qilishiga yordam beradi. Natijada, dars jarayoni yanada qiziqarli va samarali bo‘ladi. O‘quvchilar o‘z bilimlarini amaliyotda qo‘llash imkoniyatiga ega bo‘lishadi, bu esa ularning o‘rganish jarayonini yanada chuqurlashtiradi. Interfaol metodlar o‘quvchilarning motivatsiyasini oshirishda ham muhim rol o‘ynaydi. O‘quvchilar darsda faqatgina passiv tinglovchi bo‘lishlari o‘rniga, faol ishtirokchilar sifatida o‘zlarini his qilishadi. Bu esa ularning darsga bo‘lgan qiziqishini oshiradi. O‘quvchilar o‘z fikrlarini ifoda etish, muammolarni hal etish va jamoaviy ishlarni amalga oshirish orqali o‘zaro munosabatlarni rivojlantirish imkoniyatiga ega bo‘lishadi. O‘quvchilarning o‘zaro muloqoti, ular o‘rganayotgan tilni yanada chuqurroq tushunishlariga yordam beradi. Interfaol metodlar yordamida o‘quvchilar o‘zaro hamkorlikda ishlashni o‘rganadilar. Jamoaviy ishlar, munozaralar va rolli o‘yinlar kabi faoliyatlar o‘quvchilarning guruhda ishlash ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Bu esa ularga kelajakda professional muhitda muvaffaqiyatli ishlashga tayyor bo‘lishlariga yordam beradi. O‘quvchilar bir-birlaridan o‘rganish, fikr almashish va tajriba bilan bo‘lishish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Jamoaviy ishlar orqali o‘quvchilar o‘zaro aloqalarni mustahkamlashadi va bir-birlarining fikrlarini hurmat qilishni o‘rganadilar. Ingliz tilini o‘qitishda interfaol metodlar o‘quvchilarning til ko‘nikmalarini rivojlantirishda ham samarali hisoblanadi. O‘quvchilar tilni amaliyotda qo‘llash orqali o‘zlarining so‘z boyligini kengaytirishadi. Munozaralar, guruhviy muhokamalar va roli o‘yinlar o‘quvchilarning tilni yanada erkin va ishonch

bilan ishlatishlariga yordam beradi. Bu esa ularning tilga bo‘lgan qiziqishini oshiradi va o‘rganish jarayonini yanada qiziqarli qiladi. O‘quvchilar o‘z fikrlarini ifoda etishda, yangi so‘zlar va iboralarni o‘rganish orqali o‘z bilimlarini kengaytiradilar. Interfaol metodlar o‘quvchilarning tanqidiy fikrlash ko‘nikmalarini ham rivojlantiradi. O‘quvchilar muammolarni hal etish, fikrlarini asoslash va boshqa fikrlarni tahlil qilish orqali tanqidiy fikrlash ko‘nikmalarini o‘rganadilar. Bu ko‘nikmalar nafaqat ingliz tilini o‘rganishda, balki boshqa sohalarda ham foydali bo‘ladi. O‘quvchilar o‘z fikrlarini mustaqil ravishda ifoda etish va o‘z qarorlarini qabul qilish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Tanqidiy fikrlash ko‘nikmalari, shuningdek, o‘quvchilarning muammolarni hal etish qobiliyatini oshiradi va ularni yanada mustaqil shaxslar sifatida rivojlantiradi.[1]

Shuningdek, interfaol metodlar o‘quvchilarning o‘z-o‘zini baholash va o‘z-o‘zini rivojlantirish ko‘nikmalarini ham oshiradi. O‘quvchilar dars jarayonida o‘z faoliyatlarini baholash, o‘z xatolaridan o‘rganish va o‘zlarini rivojlantirish imkoniyatiga ega bo‘lishadi. Bu esa ularning o‘rganish jarayonini yanada samarali qiladi. O‘quvchilar o‘zlarining kuchli va zaif tomonlarini aniqlash orqali o‘zlarini rivojlantirishga qaratilgan strategiyalarni ishlab chiqadilar.[2]

Ingliz tilini o‘qitishda interfaol metodlarni qo‘llash, shuningdek, o‘qituvchilarning pedagogik ko‘nikmalarini ham rivojlantiradi. O‘qituvchilar dars jarayonida o‘quvchilarning ehtiyojlarini aniqlash, ularni rag‘batlantirish va darsni qiziqarli qilish uchun yangi yondashuvlarni qo‘llash imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Bu esa o‘qituvchilarning professional rivojlanishi va o‘z bilimlarini yangilashga yordam beradi. O‘qituvchilar o‘z darslarini yanada samarali va qiziqarli qilish uchun interfaol metodlarni qo‘llash orqali o‘quvchilarning ehtiyojlariga mos keladigan yondashuvlarni ishlab chiqadilar. Interfaol metodlar o‘quvchilarning o‘zaro aloqalarini mustahkamlashga ham xizmat qiladi. O‘quvchilar bir-birlari bilan fikr almashish, tajriba bilan bo‘lishish va birgalikda ishlash orqali o‘zaro munosabatlarini rivojlantiradilar. Bu esa ularning ijtimoiy ko‘nikmalarini oshiradi va kelajakda muvaffaqiyatli shaxslar bo‘lishlariga yordam beradi. O‘quvchilar o‘zaro munosabatlar o‘rnatish orqali jamoaviy ishlarni amalga oshirishda zarur bo‘lgan ko‘nikmalarni o‘rganadilar. Umuman olganda, ingliz tilini o‘qitishda interfaol metodlarni qo‘llash o‘quvchilarning bilimlarini yanada chuqurlashtirish, motivatsiyasini oshirish va ijtimoiy ko‘nikmalarini rivojlantirish uchun muhim ahamiyatga ega. [3]

Bu metodlar o‘quvchilarning o‘zaro hamkorlikda ishlashini, til ko‘nikmalarini rivojlantirishini va tanqidiy fikrlash ko‘nikmalarini oshirishini ta‘minlaydi. Shuning uchun, ingliz tilini o‘qitishda interfaol metodlarni qo‘llash zaruriy talabdir. O‘qituvchilar, o‘quvchilarning ehtiyojlarini inobatga olib, dars jarayonida interfaol metodlarni qo‘llash orqali ularning o‘rganish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishlari mumkin. Bu nafaqat ingliz tilini o‘rganish, balki o‘quvchilarning shaxsiy va

professional rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shunday qilib, ingliz tilini o'qitishda interfaol metodlar o'quvchilarning kelajagi uchun muhim poydevor yaratadi. Interfaol metodlar o'qituvchilarga o'z darslarini yanada qiziqarli va samarali qilish imkonini beradi. O'qituvchilar o'z darslarida interfaol metodlarni qo'llash orqali o'quvchilarning ehtiyojlarini qondirish, ularning qiziqishini oshirish va o'rganish jarayonini yanada samarali qilishlari mumkin. O'qituvchilar o'quvchilarning darsda faol ishtirok etishlarini ta'minlash orqali ularning o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishlari mumkin. Interfaol metodlar yordamida o'quvchilar o'zaro aloqalarni mustahkamlash, fikr almashish va tajriba bilan bo'lishish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ularning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. O'quvchilar o'zaro munosabatlar o'rnatish orqali jamoaviy ishlarni amalga oshirishda zarur bo'lgan ko'nikmalarni o'rganadilar. Natijada, o'quvchilar bir-birlaridan o'rganish, fikr almashish va tajriba bilan bo'lishish orqali o'zaro munosabatlarini rivojlantiradilar. Interfaol metodlar o'quvchilarning o'rganish jarayonini yanada samarali qiladi. O'quvchilar darsda faol ishtirok etish, o'z fikrlarini ifoda etish va bir-birlari bilan muloqot qilish orqali o'z bilimlarini kengaytiradilar. Bu esa ularning o'rganish jarayonini yanada qiziqarli qiladi. O'quvchilar o'zaro aloqalar o'rnatish, jamoaviy ishlarni amalga oshirish va muammolarni hal etish orqali o'z ko'nikmalarini rivojlantiradilar.[4]

Xulosa: Ingliz tilini o'qitishda interfaol metodlarni qo'llash, o'quvchilarning o'zaro muloqotini, til ko'nikmalarini va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu metodlar o'quvchilarning o'rganish jarayonini yanada samarali qiladi va ularning kelajakdagi muvaffaqiyatlariga asos yaratadi. Shunday qilib, ingliz tilini o'qitishda interfaol metodlarni qo'llash zaruriy talabdir. Bu nafaqat o'quvchilarning bilimlarini oshirish, balki ularning shaxsiy va professional rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. A'zimov, S. (2020). "Interfaol ta'lim metodlari: nazariy va amaliy jihatlar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
2. Ismoilov, D. (2021). "Ingliz tilini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar". Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
3. Murodov, B. (2019). "Ta'limda interfaol metodlar va ularning samaradorligi". Buxoro: Buxoro davlat universiteti.
4. Rahimov, A. (2022). "O'qitishda interfaol metodlar: nazariy asoslar va amaliyot". Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
5. Tashkent, N. (2020). "Interfaol ta'lim metodlarini qo'llash: ingliz tilini o'rganish tajribasi". Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
6. Xudoyberdiyev, O. (2023). "Ingliz tilini o'qitishda interfaol metodlarning o'rni". Andijon: Andijon davlat universiteti.
7. Yuldasheva, M. (2021). "Zamonaviy ta'limda interfaol metodlar va ularning o'quvchilarga ta'siri". Namangan: Namangan Davlat Universiteti.